

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: nezletilý J. H., zast. zákonným zástupcem L. H., otcem, právně zast. Mgr. Veronikou Altnerovou, advokátkou se sídlem Eliášova 266/3, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 2. 2025, č. j. KUOK 21894/2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 7. 5. 2025, č. j. 65 A 31/2025-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nezletilý žalobce byl rozhodnutím ředitelky Mateřské školy v B. u P. ze dne 28. 1. 2025 přijat k předškolnímu vzdělávání ode dne 1. 2. 2025, a to na základě žádosti, kterou žalobce podal v zastoupení matkou jako jeho zákonnou zástupkyní.

[2] Proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy podal žalobce v zastoupení otcem jako druhým zákonným zástupcem odvolání. Odůvodnil jej nesouhlasem otce s přijetím na příslušnou mateřskou školu. Žalovaný v záhlaví nadepsaným rozhodnutím toto odvolání zamítl pro nepřípustnost dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Konstatoval, že právo podat odvolání dle § 81 správního řádu přísluší jen tomu účastníku, jemuž byla rozhodnutím způsobena újma. Újma ale nevznikla účastníkovi, jehož žádosti bylo zcela vyhověno.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou krajský soud výše napadeným usnesením odmítl dle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro zjevný nedostatek aktivní procesní legitimace. V žalobě totiž absentovala tvrzení, jakým konkrétním způsobem se napadené rozhodnutí negativně promítlo v právní sféře samotného žalobce. Podstatou argumentace byl pouze tvrzený zásah do rodičovských práv otce, k jehož řešení jsou však příslušné civilní soudy, a nikoli soudy správní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označené usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodu dle §103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., na základě kterého požaduje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem nebyla tvrzena ani prokázána vůle žalobce k přijetí do příslušné mateřské školy. Prokázán byl naopak nesouhlas jeho otce, a to již v řízení před mateřskou školou. Stěžovatel vědomě neučinil předmětem řízení, zda je pro něj výběr nové mateřské školy vhodný, nebo nikoli, jelikož tato otázka je věcí dohody rodičů, případně opatrovnického soudu. Žalovaný sice uznal nesouhlas zákonného zástupce (otce, pozn. NSS) stěžovatele, nezabýval se ale jeho vlivem na zákonnost rozhodnutí. Krajský soud žalobu odmítl nezákonně, neboť její podstata spočívala v nesouhlasu stěžovatele s přijetím do mateřské školy. Vůle nezletilého se dle stěžovatele tvoří přes jeho zákonného zástupce (podle § 876 a 877 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „občanský zákoník“]), a v posuzované věci nebyla doložena dohoda zákonných zástupců ani rozhodnutí opatrovnického soudu, tedy projevena vůle stěžovatele. Negativní dopad popsané nezákonnosti do sféry stěžovatele představuje samotný nedostatek řádného projevu vůle.

[6] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s posouzením krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout. Rozhodnutím o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání může být na veřejných subjektivních právech dotčeno pouze dítě. Neshody rodičů o záležitostech dítěte nemohou být řešeny před správními soudy. Žalovaný též upozorňuje, že byl v době rozhodování v dobré víře, pročez se mohl podle § 876 odst. 3 občanského zákoníku domnívat, že matka stěžovatele jedná se souhlasem otce. Po ředitelce mateřské školy nebylo možné požadovat, aby v každém jednotlivém případě žádala doložení souhlasu obou rodičů. Nelze ztotožňovat veřejné subjektivní právo dítěte na vzdělání s právem rodiče podílet se na rozhodování o významných záležitostech dítěte. Žalovaný rovněž popírá, že by již při rozhodování ředitelky mateřské školy byl prokázán nesouhlas otce stěžovatele.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátkou. Následně přezkoumal usnesení krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i z hlediska možných vad řízení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[9] Předně je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud v nedávné době rozhodoval o kasačních stížnostech sourozenců stěžovatele podaných v obdobných věcech ze stejných důvodů. Právní závěry vyslovené v rozsudcích ze dne 25. 7. 2025, č. j. 10 As 107/2025-30 a č. j. 10 As 108/2025-39, se uplatní i v nyní posuzované věci a bylo tak možné z nich vycházet.

[10] Napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba stěžovatele z důvodu nedostatku tvrzení, v čem přesně měl být stěžovatel rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak*“. Z citovaného ustanovení vyplývá, že oprávnění podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu je podmíněno tvrzením toho, kdo žalobu podal, že byl tímto rozhodnutím zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Netvrdí-li žalobce dotčení na svých právech vůbec nebo je-li takové dotčení z povahy věci vyloučeno, soud žalobu odmítne. Stejně tak nelze ve správním soudnictví podat žalobu v zájmu ochrany práv třetích osob (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS).

[11] Nejvyšší správní soud připomíná, že ve správním řízení o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je účastníkem řízení pouze dítě, které v zastoupení svými zákonnými zástupci podává přihlášku k zápisu do mateřské školy. Rozhodnutím ředitelky mateřské školy o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání může být dotčeno pouze právo dítěte na vzdělávání. Žádné veřejné subjektivní právo rodičů být dotčeno nemůže (k tomu obdobně rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2016, č. j. 4 As 280/2015-36, odst. [23] a [27], jehož závěry se vztahovaly k přijetí dítěte k základnímu vzdělání, ale na nyní projednávanou věc se uplatní analogicky, jakož i usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1844/16, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost proti tomuto rozsudku; dále též rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 53/2011-109, č. 2437/2011 Sb. NSS, odst. [39]).

[12] Stěžovatel podal v zastoupení svou zákonnou zástupkyní (matkou) žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Ředitelka mateřské školy žádosti rozhodnutím vyhověla a stěžovatele k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole přijala. Následně se stěžovatel proti rozhodnutí odvolal, tentokrát však v zastoupení svým druhým zákonným zástupcem (otcem). Podstata argumentace stěžovatele byla stejná v řízení o odvolání, v žalobě i v kasační stížnosti a spočívala v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí pro nesouhlas otce s přijetím k předškolnímu vzdělávání v příslušné Mateřské škole v B. u P..

[13] V žalobě stěžovatel netvrdil, že byl rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech, nýbrž to, že na právech byl zkrácen jeho otec, který nebyl účastníkem řízení. Krajský soud za této situace odmítl jeho žalobu v souladu s výše odkazovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ani případný nedostatek řádného projevu vůle by totiž neměl sám o sobě negativní dopad do právní sféry stěžovatele, který tento navíc nijak nekonkretizoval. Žádný negativní dopad není zřejmý ani ze spisu, z něž vyplývá pouze to, že žádosti stěžovatele bylo vyhověno a rozhodnutí ředitelky mateřské školy tak má z pohledu stěžovatele pozitivní povahu. Důvodem pro odmítnutí žaloby byla skutečnost, že

stěžovatel nevysvětlil, jaké pro něj vyplývají negativní následky z tvrzeného nedostatku řádného projevu vůle.

[14] Ze spisu je současně patrné, že podstatou sporu ve skutečnosti není zásah do práv stěžovatele, nýbrž spor jeho rodičů o rozhodování v záležitostech nezletilého. Otec stěžovatele tedy jeho prostřednictvím fakticky požaduje, aby správní soudy posoudily, zda byla řádně projevována vůle k podání žádosti k přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole. Jak již ale Nejvyšší správní soud ve své judikatuře upozornil, uvedenou otázku nejsou oprávněny rozhodovat správní soudy. Soulad projevu vůle nezletilého s občanským zákoníkem musí rodiče stěžovatele řešit v občanském soudním řízení. Jde o spor ve významné záležitosti pro dítě podle § 877 občanského zákoníku (srov. již zmíněný rozsudek NSS č. j. 4 As 280/2015-36, odst. [27], nebo rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2021, č. j. 2 As 35/2021-40, odst. [17]).

[15] Lze uzavřít, že krajský soud odmítnutím žaloby podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nepochybil a jeho závěry jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu